

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI
INTÉZMÉNYEK LAPJA

Szegeden elsőként a gyógyszerészek ballagása jelezte a tanév végét. Május 5-én, borongós, szeles időben búcsúztatták a negyedéves, államvizsga-gyakorlatuk előtt álló hallgatókat. A végzős diákok, miután elbúcsúztak a kar intézeteitől, a Dóm téri ünnepségen köszöntek el az intézmény tanáraitól, vezetőitől. Képünkön: a végzősök képviselői átadják a Gyógyszerstudományi Kar zászlaját a harmadéveseknek. (Benyhe János felvétele)

Tanárképzős kórusosker

Kiemelkedően szerepelt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola női kara a belgiumi Neerpeltben április 27. és május 1. között. 32. alkalommal megrendezett kórusfesztiválon. A szegedi együttes 17 nemzet 123 kórusa között érdemelte ki az I. díjat. A főiskolás lányok ezenkívül elnyerték a minisztérium különdíját és summa cum laude fokozatú oklevelet szereztek. Azon kívül, hogy intézményének nemzetközi hírnevét öregbítette a kórus, méltó ajándékkal köszöntötték 60. születésnapját ünnepelő kar-nagyukat, dr. Mihálka Györgyöt.

XXII. évfolyam **8. szám. 1984. május 23.** **Ára: 1,80**

Presztízvesztés vagy realitás Hozzászólás a jogászképzés reformjához

„Az a felfogás, miszerint a jogász a társadalom irányításának univerzális felkészült szakembere, csak akkor volt igaz, amikor a jogi karok oktatásmatikája magában foglalta — foglalta — az adott korszak társadalomtudományának egészét. Az elmúlt évtizedekben azonban olyan változások kezdődtek a társadalom szerkezetében, valamint a társadalomtudományok fejlődésében, amelyek a jogi képzettség hasznosításának lehetőségeit egyre szűkebb területre szorították vissza” — fogalmazta meg a reform indítékait a „Jogpolitika” vitaindítójában.

A megújított jogászképzés feltétlenül hatékonyabban járulhat hozzá mind az állami, mind a konkrét munkáltatói igények kielégítéséhez részben alaposabb, sőt megalapozottabb és precízebb tudást, ismereteket, illetve szemléleteket adni tudó képességekkel fogva, részben pedig azért, mert az oktatás különböző szakaszaiban való esetleges megkezdés nem teszi elpazaroltá az eddigi tanulmányi időt.

A tényekhez tartozik, hogy egyelőre sem az idén felvételizőket, sem pedig a jelenleg már valamelyik évfolyamra beiratkozott hallgatókat nem érintik a reformok. Cseh Lajossal, a „dr. nélkül is lehet valaki jogvégezni?” című cikk írójával ellentétben nem félek attól, hogy e cím viselésére alkalmasak megrettenének, ha az eddigi tényleges gyakorlati és sokszor elméleti tudásuk mankójául szolgáló dr.-i titulusukat elvesztik, az oktatás szférájában felkínált többlet ellenében. Azt már csak érdekességként említem, bármilyen furcsán is hangzik, a köztudat nem a jogászt tekinti „doktor úrnak” amúgy általában, hanem azt, aki e titulusát kényesen „megigényli” a hétköznapi érintkezések során. Nagyon sokan a jogászt már ma is szakterületének értőjével, nem pedig a diplomája révén doktorként fellépővel azonosítják. Arra, hogy lehet valaki doctor iuris és anélkül is jogász, kevésbé kényes a társadalom, mint arra, ha olyanok neve előtt is ott diszeleg, akik alig-alig értik jobban az iurisprudentiát, mint némely jó felfogású vagy e területen szorgalmasan önművelő honfitársuk, aki soha lábát se tette jogi egyetemre. Továbbá érdeme lesz az új szabályozásnak, hogy szemmel is látható kategóriákat állít fel a gyakorlati szakemberek felkészültsége tekintetében.

Nem érdektelen, hogy a különböző szinteket (graduális, képzést abszolválta, szubgraduális képzést szakvizsgával egybekötött államvizsgával elvégzők és a doktor univ. fokozatot megszerzők) úgy különíti el a javaslat, hogy biztosítja az alsóbb fokig jutók számára is a lehetőséget jogi munkakörök betöltésére.

A reformjavaslat hasznosságát a jelen körülmé-

nyek között még akkor sem látom vitathatónak, ha kiderülne, hogy néhány tekintetben nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Furcsa jelenség ellenben, hogy azok, akik most a 9 félév helyett 8 félév bevezetésén és a doktori cím elvesztésén keseregnek, nem emeltek szót a képzés színvonalának hiányosságai miatt, csakúgy, mint ahogyan azon sem csodálkoztak, miért kapnak négy és fél év után a jogászok, 5 év után a fogorvosok és hat év után az általános orvosok doktori cím viselését engedélyező diplomát. Ebből máris nyilvánvaló, hogy a képzési idő tartamából nem következethetünk az elsajátított, illetve elsajátítandó anyag mennyiségére és nehézségi fokára. Kétségtelen, hogy a jogi karok anyaga nehéz volt, azonban éppen annak elsajátíthatósága és a tudásszint megemelésének figyelmeztető gondoljait intettek egy új képzési struktúra bevezetésére. Ezzel nem csak a speciális tudás mélységét, a hiányzó jogi készségeket és szemléletet, de remélhetőleg egy komplexebb tájékozódást is sikerül biztosítani a periferiális és társtudományi stúdiumok bevezetésével, a képzési aránytalanságok megszüntetésével.

Cseh Lajos teljes elfogulatlansága esetén esetleg számunk kérhetné volna érveit alapján a bölcsészek és gyógyszerészek doktorrá avatását is graduális képzésük után, ezzel is alátámasztva a jogi diploma azokkal való egyenértékűségét, immáron a pozitív megközelítés oldaláról. Nem lehet indok a 4 év és a főiskolai képzési idő egyezősége sem, hiszen kormányzatunk az egységes felsőoktatás megteremtésén fáradozik. Nyilvánvaló tehát, hogy mindkét esetben a 4 év a maga jogosítványával a képzésnek csak egy adott szakaszát valósítja meg, lehetővé téve a tudás magasabb fokának folyamatos megszerzését, sőt, későbbiekben az egyetemi doktori cím elérését is.

Magyarán — maradvá a jogászoknál — nő az egyetemi képzési idő (9 félévről 12-re), de javulnak a képzés feltételei, miközben nő a szakemberekből a választék is. Alapképzés után kisebb erőfeszítéssel alacsonyabb — ma szakvizsga letétele előtt betölthető — munkakörre, további fáradság árán pedig a teljes körű jogász munkára való feljogosítottak álltak. Végül, de nem utolsósorban, védelembe kell vennem az alapvizsga-rendszert. A jelenleg élő gyakorlat a konzervatív hagyománytisztelőt következményeként kétségkívül évtizedekkel túléltéte létjogát, túlzott életeret adva a vizsgacentrikusságnak, és az azzal járó valamennyi pónaknak, problémának, amelveket e lap hasábjain már egyszer megpróbáltunk elemezni.

Az alapvizsga-rendszer lehetővé teszi a szelektív és súlypontozott felkészülést, a

folyamatos, és év végén esedékes vizsgákra, amelyek redukált száma és a tananyag összefüggése folytán eredményesebb, koncentráltabb felkészüléssel kecsegtethetnek. A vizsgák kizárólagos minősítőkénti funkcionálásának háttérbe szorítása pedig a realitásabb teljesítmény-megítélését segíti. Azzal, hogy a „háttér-információt” nyújtó kis, vagy fakultatív tárgyakból év közben folyamatosan lehetne beszámolni, lehet, hogy tényleg nő a vizsgastressz, de nem annyira, hogy ne érné meg vállalni az egyéb előnyökért. Tagadhatatlanul két pozitívuma lesz az alapvizsga-rendszernek a mai „szubjektív-szelektív” és szinte teljes körű vizsgakötelezettséggel szemben. A mostani vizsgák nehézségének meghatározója az oktató általi súlypontozás, így a tárgy súlya a hallgatók számára a számonkérésen keresztül méretet kap elsősor-

ban, nem pedig azok tényleges fontossága alapján. A már megtanult fakultatív tárgy ismeretét nem egyidejűleg kell „naprakészen” előhívni, hanem fázisfeloldással, a főtárgyak közötti időben. A másik előny, hogy az ún. kis tárgyakból szerzett, és már leülepedett információt be lehet építeni a nagy vizsgákra való számadásba, s ez alighanem emelne a vizsgázók tudásának színvonalát.

A nehézségeket és az oktatás strukturálódásának igényét csak fokozza az, hogy a jövőben a jogászoknak csökkenő létszámmal minőségileg és mennyiségileg bonyolultabb, többreüt munkát kell ellátni. Ennek fogva eredményes új képzési rendszer alapjáról kell a feladatokat a leendő jogászoknak ellátni, megemelve egyebek között a jogalkotás és jogalkalmazás színvonalát is.

HAMPEL TAMÁS

Fesztivál-búcsúztató

Véget értek az 1984. évi Egyetemi-Főiskolai Kulturális Napok országos bemutatói. A kecskeméti bemutatót — amelynél a szegedi intézmények is részt vettek, még két hasonló méretű rendezvény követte. Április 27—28—29-én, Keszthelyen és május 4—5—6-án, Sárospatakon.

Keszthelyen a művészeti csoportok és zólisták mellett a vizuális műfajok alkotói találkoztak. Sárospatakon az ifjú „írók és költők” részére volt szakmai tanácskozás. A többi kategóriával ellentétben, a fenti két műfajban volt előszűrés, és csak a legjobb produkciók és alkotók nyertek meghívást. Sárospatakon 10 egyetemista és főiskolai író, költő találkozott egymással és a szakmai zsűrivel, Szegedről két költő jutott be az országos fesztiválra, mindketten a JATE képviselőjében, Arva László egyetemi hallgató és Nagy János közművelődési előadó. Mindkettőjük alkotásait a zsűri arany oklevéllel jutalmazta.

A szakmai zsűri — tagjai: Ördög Szilveszter, Nobel Iván és Juhász István — az egyetlen zsűri volt mindhárom fesztiválon, amely tényleges szakmai elemzést, útmutatást adott a résztvevőknek. Néhány elgondolkodtató adat: az irodalmi kategóriában az egész országból összesen 30 pályamű érkezett be (!), a harminecből összesen 10 pályázó tudott irodalmi színvonalat felmutatni.

Az irodalmi színvonalat elért alkotások között is igen nagy volt a szóródás. Volt aki egész kötetnyi verssel jelentkezett, és a Magvető Kiadó rögtön elfogadta kiadásra kész kötetként és volt olyan, akinek egy-két kiemelkedő verse volt. Értékelhető prózai alkotás egyáltalán nem született.

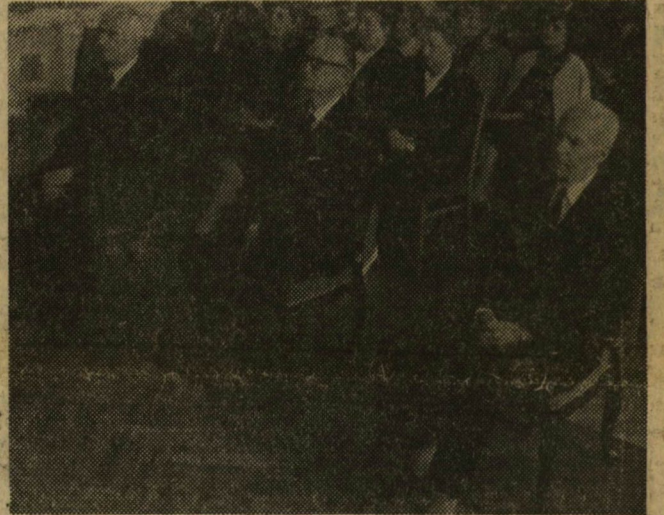
Néhány szó a fesztivál szervezéséről. A kecskeméti fesztiválról írott ismertetésben szóltam néhány, elég súlyos szervezési problémáról, sajnos ezek Sárospatakon is ugyan úgy visszaköszöttek. Minden műfajban zavaró méretű volt a színvonal aránytalansága, vagyis az előszűrés hiánya itt is megbosszulta magát. A közművelődési szakemberek részére itt sem volt megfelelő találkozási fórum, de még a résztvevő hallgatók számára sem voltak fesztiválkiegészítő programok. Nem kívánom minősíteni ezt az ordító szervezési hibát, de a figyelem felkeltése bizonyára nem lesz haszontalan a jövőre nézve.

Volt még néhány ilyen apróság, amit úgy érzem tanulságul közre kell adnom. Például, az ünnepi beszédet tartó szónok, hogy finoman fogalmaztak, nem tudott beszélni. Néhány nyelvész a szék alá bújt és lázasan elkezdte keresni a szónok mondatainak elvesztett állítmányait... (A legfrissebb információim szerint azóta sem találták meg.)

Végezetül annyit szeretnék még elmondani, hogy öntevékeny alkotóinkat, művészeti csoportjainkat a fesztivál közötti időszakban is, vagyis a mindennapok során, próbáljuk meg „fesztiválszintű” megkülönböztetett figyelemmel kísérni. (Az irodalmi kategóriában arany oklevelet nyert Arva László és Nagy János díjnyertes munkáiból a következő számban válogatást adunk.)

PETE GYÖRGY

„Pro Universitate” emlékérmeket adtak át a SZOTE-n

A három kitüntetett (Balról jobbra): dr. Kedvess György, dr. Berencsi György és dr. Tóth Károly (Fotó: Benyhe János)

Május 14-én ünnepi tanácsulást tartottak az orvos-egyetemen, amelyen többek között megjelent dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, dr. Székely Sándor, a városi pártbizottság titkára, Szabó G. László, a megyei tanács és dr. Müller Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese.

Dr. Petri Gábor, a SZOTE rektora elnöklétevel rendezett tanácsulésen a SZOTE Egyetemi Tanácsa által alapított Pro Universitate Emlékérmeket adták át dr. Berencsi György nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárnak, dr. Kedvess György tanszékvezető egyetemi tanárnak, és dr. Tóth Károly tanszékvezető egyetemi tanárnak.

A Pro Universitate kitüntetését 1982-ben alapították az egyetem érdekében hosszú időn át kifejtett kimagasló tevékenység elismeréseként, amelyet példászerű erkölcsi magatartású oktatóknak, kutatóknak adományoznak. Rendszerint a tanévnyitói ünnepségen kerül átadásra, de — miként most is — rendkívüli alkalommal is lehet adományozni.

A mostani alkalommal kitüntetett három professzor munkásságát dr. Minker Emil, a gyógyszerész kar dékánja és dr. Földes Vilmos, az általános orvosi kar dékánja méltatta.

Dr. Berencsi György a Közegészségügyi és Járványtani Intézet megbízott vezetője 1966 óta töltötte be ezt a tisztséget, nyugállományba vonulását, 1966 előtt a debreceni egyetemen dolgo-

zott, 1968-tól 1973-ig az Általános Orvoskar dékán tisztségét töltötte be, ezt követően egy perióduson át rektorhelyettes volt. Több mint 300 publikációja mellett 100-nál is több hazai és külföldi előadás fémjelzi tudományos tevékenységét, 1976-ban a Munka Erdemrend arany fokozatával tüntették ki, 1983-ban pedig a Szocialista Munkáért Érdemérmeket kapta meg.

Dr. Kedvess György 1959 szeptemberétől a SZOTE gyógyszerészeti, majd gyógyszer-technológiai intézetének vezetője volt. 1963 és 1967 között rektorhelyettes, majd 1967-től 1979-ig a GYTK dékán tisztségét töltötte be. 1964-ben és 1971-ben a Munka Erdemrend arany fokozatát érdemelte ki munkájával. Tagja a Szeged megyei Városi Tanácsának, az Országos Békatanácsnak, jelenleg is alelnöke az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Országos Elnökségének. 1984. július 1-én vonul nyugdíjba, munkássága elismeréseként ez alkalomból részesült a Pro Universitate kitüntetésben.

Dr. Tóth Károly 1963-ban került a SZOTE 2. számú Szájbeteg Klinikájának élére, 1973 óta a Fogászat és Szájsebészeti Klinika igazgatója. Iskolát teremtett, melynek híre kül- és beföldön egyaránt elismert. Már korábban dékánhelyettes, majd 9 évig a SZOTE rektora volt. 1969-ben a Munka Erdemrend arany fokozatát kapta. Ez év júliusában vonul nyugdíjba.

B. Gy.